

Speeddate ronde 2 – De 'ruimtevrage'

Wat verwacht een RO'er van iemand van Bodem en ondergrond? Past dat ook bij wat de bodemadviseur kan bieden? Of past het 'bod van bodem' niet bij de ruimtevrage?

Wat verwacht je van de bodemadviseur?

Speeddate ronde 3 – Kansen voor samenwerking!

Aan de RO'ers is gevraagd welke vragen er leven die zij aan bodem en ondergrond willen stellen. Deze ronde gaat over waar je elkaar op kunt vinden, waar kunnen we samenwerkingen smeden, hoe krijg je dat voor elkaar? Eén antwoord sprong er uit: Bodem kijkt vooral naar beneden, RO-ers kijken vooral omhoog/naar de horizon. Hoe kruisen onze blikken?]

Hoe kunnen we elkaar vinden?

Waar matcht vraag en aanbod

RO'ers hebben aangegeven waar zij naar op zoek zijn bij de bodemexpert. Heeft het speeddaten wat opgeleverd? De vraag aan de RO'ers was: wat is iets dat je vandaag hebt gehoord, wat je niet eerder wist?

- Bodemmens hebben geen helder en positief verhaal richting RO'ers.
- RO'ers zijn meer bezig met wat politiek interessant en meer zichtbaar is dan bodem gerelateerde onderwerpen. Voor Bodem kan het daardoor moeilijker zijn om op de agenda te komen.
- Bodemmens willen graag samenwerken en zoeken naar een manier om in contact te komen met RO'ers, liefst in een vroegtijdig stadium.
- Bodemmens zijn erg geïnteresseerd in RO onderwerpen. Reden is, omdat hun werk afloopt en nieuwe markten moeten worden aangeboord.
- Bodemmens hebben een eenduidig beeld over de RO'er, terwijl er verschillende mensen en disciplines zijn, zoals stedenbouw, planning, landschapper en architectuur.
- De Bodemmens spreekt de taal van de RO'er niet.
- De RO Canon (de zoektocht naar de iconen) zegt het eigenlijk al: om echt mooie, onderscheidende en duurzame projecten te maken moeten de RO-ers en de bodemdeskundigen wel samen optrekken! Alleen in de praktijk van alle dag zijn het nog twee gescheiden werelden. Beide werelden moeten het voorlopig nog van de voorlopers en de enthousiastelingen hebben.
- Drie externe ontwikkelingen die de integratie van bodem en RO de komende jaren vooruit gaan helpen. Ten eerste is dat klimaatverandering: de gevolgen daarvan worden steeds meer zichtbaar en beleefbaar in de stad en het leven van alledag. Om adaptief op klimaatverandering te reageren is de bodem en de integratie van bodem met bovengrondse ordening zowel een noodzaak als een kans.
- Ten tweede is dat de economische crisis en de daarmee samenhangende bouwcrisis. De grote uitbreidingsopgaven van de stad liggen in het verleden, en de toekomst van de RO ligt veel meer in het kleinschalig ingrijpen, in bestaand stedelijk gebied met aandacht voor duurzaamheid. De grote bouwopgaven werden opgelost door grote stukken land in 1 keer bouwrijp te maken door middel van zand opspuiten (en daarmee geen rekening te houden met de natuurlijke ondergrond). In een realiteit waarin het grootschalig uitbreiden niet meer voorkomt, zijn adaptievere oplossingen als meebewegen met het natuurlijk systeem een veel haalbaardere variant.
- En ten derde de toenemende drukte van gebruikers van de ondergrond, door kabels en leidingen en privatisering daarvan, en ondergronds bouwen. Daarmee zal de bodemdeskundige ook steeds meer een planner of ordenaar van de ondergrond worden, waarmee de vakgebieden van RO en bodem meer en meer in elkaars verlengde komen te liggen.

Tips vanuit de ruimtelijke ordening

- De truc is de boodschap op tijd en dusdanig te verkopen dat RO'ers denken dat het hun werk verbetert en versnelt in plaats van bemoeilijkt en vertraagt.
- Advies is als Bodem en RO'er met elkaar koffie te gaan drinken. Als je weet wie de ander is, loop je ook gemakkelijker bij elkaar langs. Koffie opent deuren.
- Stel je 'dienstbaar' op. Een RO'er maakt een afweging van vele belangen. Bodem is hier een onderdeel van en is niet leidend.